

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
Jan Nowak

Warszawa, 4 listopada 2019 r.

ZSPR.027.414.2019.MW

Pan
Krzysztof Pietraszkiewicz
Prezes Związku Banków Polskich
ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa

w związku z nowym – obowiązującym od dnia 4 maja 2019 r.¹ brzmieniem art. 70a Prawa bankowego², zgodnie z którym klienci banków i innych instytucji upoważnionych do udzielania kredytów mają prawo do uzyskania informacji na temat czynników, w tym danych osobowych wnioskującego, które miały wpływ na dokonaną ocenę zdolności kredytowej oraz wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2019 r. (sygn. akt IISA/Wa 2221/16), w którym Naczelny Sąd Administracyjny oddalając skargę kasacyjną od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, stwierdził, że „gdy w następstwie złożenia wniosku kredytowego nie dochodzi do zawarcia umowy z bankiem, nie ma przesłanek ustawowych legalizujących dalsze przetwarzanie przez bank danych osobowych niedoszłego klienta”, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych zwraca się z prośbą do Pana Prezesa o stanowisko Związku Banków Polskich dotyczące przedmiotowego zagadnienia.

Przepis art. 70a ust. 1 Prawa bankowego stanowi, że wyjaśnienia dotyczące oceny zdolności kredytowej mają być udzielane na wniosek. Dotyczy to informacji na temat wszystkich produktów kredytowych dla klienta indywidualnego: kredytów i pożyczek hipotecznych, pożyczek gotówkowych, kart kredytowych, limitów odnawialnych oraz produktów kredytowych kierowanych do firm i przedsiębiorców. Przed 4 maja 2019 r. takie uprawnienie przysługiwało jedynie

¹ Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.)

przedsiębiorcom (art. 70 ust. 5 Prawa bankowego). Inny przepis Prawa bankowego natomiast uzależnia prawo do podejmowania przez banki zautomatyzowanych decyzji kredytowych (w tym profilowania) od zagwarantowania klientowi prawa do otrzymania stosownych wyjaśnień co do podstaw podjętej decyzji, do uzyskania interwencji ludzkiej w celu podjęcia ponownej decyzji oraz do wyrażenia własnego stanowiska (art. 105a ust. 1a Prawa bankowego). Przepis ten ogranicza jednocześnie katalog danych, z których może korzystać bank dla realizacji podejmowania zautomatyzowanych decyzji kredytowych (art. 105a ust. 1b-1c Prawa bankowego).

Art. 10 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim³ stanowi, że jeżeli kredytodawca odmówi konsumentowi udzielenia kredytu konsumenckiego, przepisy art. 70a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.

Jednocześnie w analizowanych przepisach nie został określony termin ani zakres, w którym klient może wnioskować o przedmiotowe informacje. O wyjaśnienia można wystąpić w przypadku, gdy decyzja kredytowa zostanie wydana, a z dodatkowego prawa do wyjaśnienia podstaw decyzji podjętej automatycznie można skorzystać po jej podjęciu.

W związku z powyższym, organ nadzorczy zwraca się do Pana Prezesa o odniesienie się do następujących kwestii:

- 1) czy zostały zapewnione przez banki jednolite standardy postępowania w celu realizacji prawa do wyjaśnienia dotyczącego dokonanej oceny zdolności kredytowej wnioskującego, wynikającego z art. 70a Prawa bankowego, w szczególności w zakresie terminów realizacji tego prawa, z uwzględnieniem zasad wynikających z art. 5 rozporządzenia 2016/679⁴;
- 2) czy Związek Banków Polskich przekazał bankom rekomendacje, w szczególności w zakresie:
 - a) terminów realizacji prawa do wyjaśnienia,
 - b) okresu przechowywania danych w rejestrach przetwarzania danych osobowych dla nowego celu przetwarzania;
 - c) realizacji przez banki obowiązku informacyjnego w tym aspekcie – czy klauzule informacyjne zostały dostosowane do przedmiotowych zmian Prawa bankowego; czy zostały wypracowane przez banki jednolite standardy w tym zakresie;
- 3) jak – w związku z wykonywaniem prawa z art. 70a Prawa bankowego - są realizowane przez banki zasady wynikające z art. 5 rozporządzenia 2016/679, w szczególności zasada ograniczenia celu (art. 5 ust. 1 lit b), zasada minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit c), zasada ograniczenia przechowywania (art. 5 ust. 1 lit e) oraz zasada rozliczalności (art. 5 ust. 2 oraz art. 24);

³ Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1083)

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018 r., s. 2)

- 4) jak w praktyce jest realizowane przez banki uprawnienie wynikające z art. 70a Prawa bankowego, w szczególności czy w związku z udzielaniem odpowiedzi osobom wnioskującym o wyjaśnienie banki podają im konkretne dane osobowe, które wpłynęły na ocenę zdolności kredytowej czy przekazywane są ogólne kategorie danych;
- 5) czy i jakie rekomendacje w zakresie wskazanym w punkcie 4 Związek Banków Polskich przedstawił bankom.

Zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o potraktowanie sprawy jako istotnej i pilnej.

Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Jan Nowak